DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXV. ZATURDAG den 9den SEPTEMBER 1837. N. 36.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 31 Augustus 1837.

HET Bestuur dezer kolonie een jongeling kunnende plaatsen, geschikt om den dienst van onder-officier by de werkzaamheden te Bonaire waartenemen, zoo wordt daarvan by deze openlyke bekendmaking gedaan, ten einde den gene, die daartoe geschiktheid zal bevonden worden te bezitten en deze betrekking zoude wenschen te bekomen, in de gelegenheid te stellen zich by hetzelve Bestuur schriftelyk aantemelden vóór of uiterlyk op den 15 September aanstaande.

Namens het Bestuur voormeld,
De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

NOTICE.

THE Copartnership existing between the subscribers under the firm of A. D MEZA & SONS is this day dissolved by mutual consent, the business of the concern will be settled by A. D MEZA.

Curaçao 25 August 1837.
A. D MEZA.
DAVID H. D MEZA.
JACOB H. D MEZA.

[illegible]

THE subscribers have this day associated themselves together, under the firm of D. & J. D MEZA, for the purpose of transacting the Auction and Commission bussiness at Curaçao 25 August 1837.

DAVID H. D MEZA.
JACOB H. D MEZA.

KOMPAGNIESCHAP.

DE ondergeteekenden maken hierby bekend, dat zy op heden zich geassocieerd hebben onder de firma van D. & J. D MEZA, tot het houden van Venduen en het doen van Commissie handel te Curaçao den 25 Augustus 1837.

DAVID H. D MEZA.
JACOB H. D MEZA.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate boedel kamer als speciale gemagtigde van den Heer DAVID HENRIQUEZ JULIAO, zal op Maandag den 18 dezer, by publieke opveiling ter Weeskamer doen verkoopen:

Een HUIS in de Willemstad in de 3de Wyk No. 196.

Den opstal van een HUIS buiten de Steenen padspoort in de 1ste Wyk No. 53, en twee SLAVINNEN

Curaçao den 1 September 1837.
De Weesmeester,
G. VOS Jz.

Publieke Verkooping
OP MAANDAG DEN 11 *DEZER.*

DE ondergeteekende zal op den morgen van dien dag te 10 ure, op zyne Werf aan de oost zyde der haven, by publieke opveiling doen verkoopen:

EENIGE SLAVEN EN ANDERE GOEDEREN.

Curaçao den 1 September 1837.
H. VAN DER MEULEN.

TE KOOP
BY
August Muller.

Beste Medoc in kisten, halve oxhoofden Hollandsch Roodewyn, Rhynwyn in kisten van 24 fleschen, dubbelde Princessen Bier, Hollandsch Likeur, Hollandsch Jenever, Rum en andere sterke dranken; Zwart en Blaauw heel en half laken, en groen half laken; groen en zwart lasting; onderscheidene soorten schryf papier en andere schryfbehoeften; Hollandsche Hoeden, Olyven in kisten, enz.

JOSEPH MELANI Dansmeester, Italiaan van geboorte, heeft de eer ter kennis van het publiek dezer kolonie te brengen, dat hy sich alhier nedergezet heeft om lessen in het dansen en het Fluit en Clarinet spelen te geven.

De genen, die genegen zyn in die kunsten onderwezen te worden, kunnen zich by hem ten woonhuize van CHARLES BELI vervoegen en aldaar de noodige informatien inwinnen.

Curaçao den 31 Augustus 1837.

Spaansche Couranten-bravoure.

Wil men weten, hoe men te Madrid op de ligtgeloovigheid des volks speculeert,

"Getal der *Carlisten*, gedood op het slagveld, tot 1 April 1836 280,535
"Idem, van 1 April tot 8 Oct. 33,227
"Idem, der gevangenen in het eerstgenoemde tydsbestek . . 54,493
"Idem, in het tweede . . . 11,760

"Geheel der dooden en gevangenen 380,715"

Wil men het getal der veldslagen weten, door de *Cristinos* geleverd, zie hier de naauwkeurige opgave:

"Veldslagen, geleverd in de voornoemde tydperken 597
"Getal der veldslagen, door de volslagene nederlaag der *Carlisten* gevolgd 370
"Idem, der zulke, die slechts eene gedeeltelyke ten gevolge hadden 227

597

"Geweren, op de *Carlisten* veroverd, in die twee tydperken 113,221

Ziedaar inderdaad schitterende uitkomsten! Hoe! 380,715 soldaten buiten gevecht gesteld, niet één minder, op eene armee van 40,000 man!... Hoe! 597 veldslagen en 597 overwinningen! Niet één enkel klein voordeeltje ter gunste van KAREL V!... En nog, in spyt van die nagenoeg 600 neerlagen, trekt hy door de hoofdsteden der provinciën, en doet *Bilbao* en *Madrid* sidderen!

Onpartydigheid noopt ons, by wyze van tegenhanger, ook het navolgende over te nemen:

"Van September 1834 tot heden zyn, naar luid der 199 Bulletins van DON CARLOS uit *Onate*, van de zyde der *Cristinos* gesneuveld 189,688
"Gevangen gemaakt 43,811
"Tot de *Carlisten* overgeloopen 42,936

Totaal 276,435

"Gewonnen Veldslagen 95
"Veroverd Geschut 107
"Beslissende Gevechten geleverd en gewonnen . . . . 67."

Londen, Juny 21.—Na dat de koningin *Alexandrina Victoria I.* den geheimen-raad had gehouden, heeft zy de volgende verklaring afgelegd:

"Het zwaar en treurig verlies, hetwelk de natie door het overlyden van Z. M., mynen beminden oom, heeft ondergaan, heeft den pligt van het bestuur van dit ryk op my doen komen. Deze ontzaggelyke verantwoordelykheid wordt my zoo schielyk, en in zulk een vroeg tydstip myns levens, opgelegd, dat ik my geheel door den last zou ter neer gedrukt voelen, zoo de hoop my niet bezielde, dat de Goddelyke Voorzienigheid, welke my tot dit werk geroepen heeft, my tevens de krachten ter volvoering van hetzelve schenken zal, en dat in de zuiverheid myner voornemens en in mynen yver voor het algemeen welzyn die ondersteuning en [illegible] vinden zal, welke doorgaans eenen aan eenen ryperen ouderdom en eene langere ondervinding eigen zyn.

"Ik plaats myn vast vertrouwen op de wysheid van het Parlement en op de getrouwheid en toegenegenheid myns volks. Ik acht het bovendien een byzonder voorregt, dat ik eenen vorst opvolge, wiens onafgebroken zorgen voor de regten en vryheden zyner onderdanen, en wiens wensch om de verbetering van de wetten en instellingen van het land te bevorderen, zynen naam ten voorwerp van algemeene gehechtheid en eerbied gemaakt hebben.

"Opgevoed in Engeland, onder de teedere en verlichte zorg eener zeer toegenegene moeder, heb ik van myne kindschheid af aan geleerd, de constitutie van myn geboorteland te eerbiedigen en te beminnen.

"Het zal myne voortdurende bemoeying zyn om de Hervormde godsdienst, overeenkomstig de bepalingen der wet, te handhaven, en ter zelfder tyd aan allen het volle genot van godsdienstige vryheid te waarborgen; en ik zal bestendig de regten beschermen en, naar myne beste pogingen, het geluk en welzyn van alle klassen myner onderdanen bevorderen."

De Koning van Hanover Ernest I. zou, om zich naar zyne nieuwe staten te begeven, den kortsten weg over Ostende hebben moeten nemen, doch hy heeft geen voet op het koningryk van Leopold willen zetten; hy heeft liever Koning WILLEM te Rotterdam willen bezoeken. Vele menschen zouden van hetzelfde gevoelen geweest zyn als die Koning.

Den 15 Mei heeft de plegtige opening der Universiteit te Athene plaats gehad, in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning. Eene godsdienst-oefening, de eed-aflegging der professoren en zes grieksche redevoeringen kenmerkten deze belangryke gebeurtenis. Voorloopig is er gebrek aan studenten, welke eerst komen moeten, bevorens de professoren den katheder beklimmen kunnen.

BEKENDMAKING.

DE HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie op gisteren avond naar het onderhoorige Eiland Aruba vertrokken zynde, zoo wordt hierby aan de ingezetenen dezes Eilands bekend gemaakt, dat de ondergeteekende het Bestuur over dit Eiland heeft overgenomen.

De President van de Regtbank dezer kolonie,
J. B. GRAVENHORST.
Curaçao den 8 September 1837.

KENNISGEVING.

KOLONIALE SECRETARY,

Curaçao den 4 September 1837.

DE HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige eilanden, by dispositie van den 2 dezer maand No. 603, de volgende bepaling gemaakt hebbende, namelyk:
"dat voor de goederen, die van hier direct naar Bonaire worden vervoerd, in stede van het gebruikelyke permit, een *bewys* van het bestuur te Curaçao zal worden genomen, bevattende het getal pakken, balen, kisten, fusten, enz. met de artikelen die dezelve inhouden, en wel zulks thans te meer, ten einde de vryheid van betaling van recognitie geld aan den belanghebbende te verzekeren, op vertoon van welk bewys, de Kommandeur van Bonaire, de daarby opgegevene goederen vryelyk zal doen ontlossen en met elk vaartuig laten vervoeren; ten ware, dat er, by aankomst van het vaartuig, gegronde redenen mogten bestaan om aan te nemen, dat hetzelve eenige andere havens op zyne reis van Curaçao naar Bonaire [illegible] bragte goederen, als van vreemde plaatsen aldaar ingebragt, moeten beschouwd en aan de betaling van het recognitie-geld onderworpen worden, volgens de wet."

Zoo wordt zulks ter kennisse van de ingezetenen en belanghebbenden gebragt.

Namens den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber voornoemd,
De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 7 September 1837.

IN opvolging van het bepaalde by art. 2 der publicatie van den 26/28 Juny d. j. No. 4, houdende wyziging in den maatstaf ter berekening van de huurwaarde van huizen in de belasting op het Personeel en Mobilair, brengt de ondergeteekende, namens het Bestuur dezer kolonie, ter kennisse van de belanghebbenden, dat het aanslag-Register van de huizen op Pietermaai, Scharlo en aan de Overzyde, van af Maandag aanstaande den 11 dezer tot den 11 October e. k. dagelyks, (zon- en feestdagen uitgezonderd) van des middags 12 tot 3 ure, ten kantore van den Heer Administrateur der Financien, ter inzage van de belanghebbenden, zal gereed liggen.

Namens het Bestuur dezer kolonie voornoemd,
De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den [illegible] September 1837.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 16 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 9 Oncen wegen, en van minder pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op peene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

DOOR de bydrage van den Nederlandschen Consul te La Guaira, de Heer W. H. Delclisur ten bedrage van ƒ 41 50 is het fonds tot daarstelling van toren en baken op de eilanden Bonaire en Klein Curaçao, hetwelk op den 1 dezer groot was . . . „ 2894 25

toegenomen tot . . . ƒ 2935 75

Curaçao den 8 September 1837.
De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KENNISGEVING.

Curaçao den 8 September 1837.

DE Commissie van taxatie der huurwaarde van huizen en woningen, heeft de eer hierby ter kennisse van de bewoners van de midden-divisie dezes Eilands te brengen, dat zy hare werkzaamheden in die divisie zal aanvangen en vervolgen op aanstaanden Vrydag en Zaturdag den 15 en 16 dezer loopende maand.

Namens de Commissie voornoemd,
JOHN C. GAERSTE,
Scriba.

Publieke Verkooping.

INGEVOLGE autorisatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezes en onderhoorige Eilanden, &c. &c. &c. zal de ondergeteekende Administrateur der Financien op aanstaanden Maandag den 11 dezer, des morgens te half negen ure, vóór het Waag gebouw doen verkoopen: *Acht Tonnen* Aruba rood verwhout.

Curaçao den 8 September 1837.
J. PH. BOSCH.

Publieke Verkooping

OP AANSTAANDEN WOENSDAG DEN 13 DEZER.

DE ondergeteekenden in qualiteit als speciale gemagtigden van den Heer ISAAC SENIOR Jr., zullen op dien dag, des voormiddags te 10 ure, vóór het Pakhuis van de Heeren M. & H. C. HENRIQUEZ, by publieke opveiling doen verkoopen:
VIER SLAVEN.

Curaçao den 8 September 1837.
M. C. HENRIQUEZ.
O. M. DACOSTA.

BY AUGUST MULLER te bekomen: G. B. Bosch Reizen 1ste en 2de Deel, tegen ƒ 3 60 het deel.

OVERLEDEN den 5 dezer, des morgens, de Heer ISAAC ABINUM DE LIMA, in den ouderdom van 63 Jaren;

Op denzelfden dag, des namiddags, de Heer BENJAMIN SELO DE CASSERES, Adjunct Assessor, Secretaris by den Kerkenraad van de Israelitische gemeente en Schoolopziener alhier, in den ouderdom van 40 Jaren; en

Op den 7, des morgens, Mevrouw AGNES VAN GORCUM, Weduwe HENDRIK ANDRIES MUNNIGH, in den ouderdom van ruim 82 jaren.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
SEPTEMBER 1837.

E. K. Donderdag den 7 te 6 u. 36 m. 's avonds.
V. M. Donderdag den 14 te 6 u. 52 m. 's morgens.
L. K. Donderdag den 21 te 11 u. 16 m. 's morgens.
N. M. Vrydag den 29 te 3 u. 25 m. namiddag.

Verleden Donderdag, den 7 dezer, des avonds te 8 ure, is Z. M. Brik VALK, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant ter zee G. VAN LENNEP COSTER Jr. van deze haven naar het onderhoorig eiland Aruba vertrokken, aan boord hebbende den HoogEdel Gestrengen Heer den Heer Gezaghebber dezer kolonie.

Als passagier is mede vertrokken, de WelEerwaarde Heer C. CONRADI.

Aan de Redactie van de Curaçaosche Courant.

Ten gevolge myner gedane aanmerking in het laatste nummer van dit weekblad, noemt men, naar den door het *American Journal of Science* opgegeven tyd, welke de op het eiland Barbados in 1831 gewoed hebbende orkaan bestede om een' desgelyks opgegeven afstand afteleggen, tot een' maatstaf in snelheids bepaling aan, de uitkomst daarvan in het uur, als de snelheid van den wind, welke daar zoo vele verwoesting heeft aangerigt, en vergelykt hiermede dezen van den orkaan, welke onlangs te St. Thomas woedde; bepalende hetzelve *Journal* voorts de snelheid der orkanen en stormen in de West Indiën op 12 tot 30 myl in het uur.

Tot het wederleggen daarvan dient het volgende:

Dat, indien men aanneemt, dat dat Journal [illegible] myl voortstroming der lucht in het uur, een orkaan of storm noemt, de onnaauwkeurigheid van gemeld blad en dus op verre na het missen van deszelfs doel aanstonds in het oog valt; hetgeen onnoodig is te bewyzen met te herhalen, dat een wind van dien aard een alledaagsche is, of een BOWDITCH en SOMMER daartegen te werpen, door de vergelyking te maken, dat het maximum van dat *Journal* slechts een halve gedeelte van eenen hevigen storm by den eenen, en een derde gedeelte van een' orkaan by den anderen is.

Wy zullen echter om deze feil eenigzins te verhelpen daaraan, liefst de, uitlegging geven van eenen aan den bekenden afstand en tyd, geëvenredigden graad van voortsnelling in het uur, of eene gemiddelde vaart eener met ongelyke snelheid voortstromende luchtformatie; en daaruit alleen niet afleiden, dat de woede eens orkaans ter eener gegeven plaats, ingevolge den tyd, welke hy bestede in het afleggen van een' bekenden afstand, door [illegible] aan de uitkomst, die die afstand en den tyd in het uur oplevert, gelyk staanden wind, veroorzaakt is.

Men zie de in het laatste nummer van dit weekblad over dit onderwerp aangehaalde Courant van den 26 Maart 1836 en de daarin, onder het hoofd "Spoed der Stormen en Orkanen in Amerika, &c." gedane beschryving wegens den duur eens orkaans, die op verschillende plaatsen, welke hy doortrok nog meer dan 2 maal langer aanhield dan elders, en men herinnere zich de veranderingen en oponthoud eener met de snelheid eens orkaans voortrukkende wolk massa door het aantrekkings vermogen der aanwezende bergen en bosschen, door het uitstygenen en uitwasemen derzelve, door den afwisselend werkenden invloed van de hemellighamen op dezelve en eindelyk door bykomende omstandigheden,

waardoor zy in een verwyderd oord, met eene vernieuwde kracht weder kan losrukken, terwyl zy op verschillende plaatsen ophoudt een orkaan te wezen, en aanstonds wordt de ongerymdheid opgemerkt van aan een' elders gewoed hebbenden orkaan, naar den tyd, welke dezelve besteed heeft in het afleggen van een' bekenden afstand, eene kracht toeteschryven en dezelve als vernielend te doen voorkomen; terwyl zy slechts een gemiddeld gedeelte van een met meer en minder graad van snelheid van de eene plaats naar de andere voortrukkende luchtstroom zy, en het laat zich dus niet gemakkelyk aannemen, dat eene kracht door een in het uur 16 myl voortsnellende wind veroorzaakt, eene verwoesting van den aard als die te Barbados in het jaar 1831 konde hebben aangerigt.

BOEKBEOORDEELING.

Reizen in West-Indië en door een gedeelte van Zuid- en Noord-Amerika, door G. B. BOSCH, *Predikant en Schoolopziener te Curaçao. IIde Deel. Te Utrecht, by* L. E. Bosch. 1836. *In gr. 8vo.* 430 *Bl. f* 3-60.

Wy zouden gaarne onze lezers wat met en over dit onderhoudende, vrolyke en leerzame boek onderhouden; maar de enge ruimte, waarin allerlei aankondigingen en beoordeelingen van allerlei goede en kwade boeken moeten worden byeengedrongen, gebiedt ons, inzonderheid by vervolgwerken, kort te zyn, vaak tegen onze begeerte. Wy moeten met dit tweede Deel, onzes ondanks, ons dus bepalen tot de eenvoudige aankondiging; tot de vermelding, dat het de beschryvingen van en des Schryvers reizen bevat door de eilanden *Aruba*, *Bonaire* en *St. Thomas*, van welk laatste een gezigt op den titel is afgebeeld; doormengd met allerlei schrandere aanmerkingen en anecdoten, zoo als men uit het eerste Deel den schryftrant van den Eerw. BOSCH heeft leeren kennen; tot de herinnering alleen, dat soms wel eens al te breed over kleinigheden wordt uitgeweid, maar nergens toch tot verveling; en eindelyk tot de, op grond van het gezegde steunende, aanpryzing van dit regt aangenaam geschreven werk.

Problema van génealogie voor de regtsgeleerden.—Onder dezen titel bevat het Engelsche dagblad *the Essex-Herald* het volgende: "Eene weduwe uit het graafschap Essex, omstreeks 40 jaren oud, is met een jongeling in het huwelyk getreden en is moeder geworden. Op denzelfden dag is de dochter van de weduwe, uit haar eerste huwelyk, gehuwd met den vader van den in den echt getreden jongeling. Het gevolg is, dat de weduwe door huwelyk grootmoeder is van haren man en overgrootmoeder van haar eigen zoon. Daar nu de zoon van eene overgrootmoeder de grootvader of oud-oom is der afstammelingen, die zy megt hebben, vraagt men, of deze zuigeling zyn eigen grootvader niet is?"

Den Heer *Siegländer* is het, na verscheidene pogingen, gelukt, de graveerkunst met de houtsnedekunst te verbinden, zoodanig, dat zyn werk er even als staalgravure uitziet. De hoogleeraar *Ficker* te Weenen noemt deze nieuwe uitgevonden wyze *Chalkoxylographie*. Zyne laatste proeven geven de hoop, dat het den heer *Siegländer* gelukken zal, de aquatinta-manier in het staalgraveeren, volgens zyne wyze, met gelyke fynheid en uitvoering in te voeren.—De *Chalkoxylographische* platen kunnen op de gewone drukpersen afgedrukt worden, en de laatste afdrukken zyn even zoo zuiver als de eerste.

Korte levensbeschryving van den nu wylen Koning Willem IV.

Willem IV, den 21 Augustus 1765 geboren, was de de derde zoon en het vierde der vyftien kinderen van Koning George III; hy heeft den 26 Juny 1830 den troon beklommen. Hoogstdezelve was in 1779, toen Prins Willem Hendrik geheeten, als onderstuurman in den zeedienst getreden op de *Royal-George*, omstreeks het einde van den Amerikaanschen oorlog. Na twaalf maanden dienst, was Z. K. H. onder den Admiraal Rodney, tegenwoordig by het nemen der vloot van Carracas. In 1785 tot Luitenant ter zee benoemd, en in het volgende jaar tot Kapitein van den *Pegasus* bevorderd, voerde hy nog over eenige andere enkele schepen het bevel, tot dat hy in 1790 tot vice-Admiraal verheven werd. Intusschen was hy, in 1789, tot Pair des ryks benoemd, onder anderen, als Hertog van Clarence, zynde een' aloude Koninklyke titel. Hy was het eerste lid van het Koninklyk gezin, dat de Schotsche orde van den Distel bekwam, sedert de herleving dier orde onder Jacob II in 1687.

Van den tyd, dat hy tot Vice-Admiraal was opgeklommen, werd de Hertog eigenlyk niet meer in werkelyke dienst gesteld. Hy verlangde zulks vurig, en inzonderheid om in den langdurigen omwentelings-oorlog als vlootvoogd tegen de Franschen te stryden; doch verschillende omstandigheden lagen hiertegen in den weg. In 1811 werd hy Admiraal van de vloot, in plaats van wylen Sir P. Parker, en in die hoedanigheid heesch hy in 1814, zyne vlag voor de laatste maal, ten einde Lodewyk XVIII naar Calais over te voeren, toen die Monarch als Koning naar Frankryk werd teruggeroepen. In het begin van laatstgemeld jaar had Z. K. H. zich, als vrywilliger, by de Britsche magt voor Antwerpen [illegible]

Den 11 July 1818 huwde de Hertog van Clarence H. K. H. de Prinses Adelaïde, eene dochter des Hertogs van Saksen-Meiningen, en de tegenwoordige Koningin-weduwe; dit huwelyk kwam vooral door bemiddeling van Hoogstdeszelfs moeder tot stand. Daar het Parlement te dezer gelegenheid een weinig bekrompen in de toekenning van een inkomen aan Z. K. H. was geweest, om in Engeland waardiglyk zynen staat op te houden, besloot het Koninklyk paar zich in Hanover te vestigen. Hetzelve keerde intusschen met het einde van het jaar 1819 naar Engeland terug.—In het volgende jaar beviel de Hertogin van eene dochter, Prinses Elisabeth, die vroegtydig overleed. By drie andere gelegenheden, twee malen, in 1818 en eens in 1821, werd de opgewekte hoop der Koningin om op nieuw moeder te worden, verydeld.

Gedurende het tydsverloop tusschen dit huwelyk en de benoeming van den Hertog in April 1827 tot de gewigtige betrekking van Groot-Admiraal van Engeland, nam Z. K. H. aan de staatsgebeurtenissen geen deel, dan eenigermate by het regtgeding van Koningin Karolina. Hy zou zyne verheffing in het bewind inzonderheid aan den invloed van Canning te danken hebben gehad. Reeds in 1828, evenwel, legde hy die hooge betrekking weêr neder; welke stap in der tyd aan een verschil van gevoelen over hooge staatsbelangen met den toenmaligen Minister Wellington werd toegeschreven. Men heeft wel eens beweerd, dat de Hertog van Clarence, door zyne als Opper-Admiraal gegevene bevelen, tot den slag van Navarino, die tegen den wensch van het Britsche ministerie, in het laatst van 1827 plaats had, heeft bygedragen. In 1829 had hy een' genoegzaam beslissenden invloed op het zoo hevig bestreden en krachtig verdedigde vraagstuk der gelykstelling van de Katholyken. Door alle partyen werd met gespannen verwachting uitgezien, welke lyn van gedrag de vermoedelyke troonopvolger ten aanzien van dit vraagstuk zou in acht nemen. Hy verklaarde er zich voor. Hy gaf zich hiermede, gelyk hy reeds eene reeks van jaren gedaan had, over aan de zorg voor verschillende genootschappen van liefdadigheid, aan welker hoofd Z. K. H. stond.

Dadelyk na zyne troonsbestyging, den 26 Juny 1830, merkte men het groot verschil in gewoonten en neigingen tusschen hem en zynen voorganger George IV op, en voorspelden de liberalen of hervormingsgezinden zich veel van den nieuwen Vorst. Inzonderheid was de omstandigheid, dat een Admiraal, Souverein van de zeevarende Britten was geworden, allezins geschikt om het volk in deszelfs voordeel te stemmen; het streelde de Natie, een' zeeman als Koning te begroeten. Met meer dan gewone geestdrift, ofschoon met minder plegtigheden, plegtigheden van vroegere tyden herkomstig, werd de *King-Sailor*, zoo als men Willem IV voortaan gaarne noemde, uitgeroepen en ingehuldigd.

Al spoedig na deszelfs komst tot den troon bragt de Fransche omwenteling eenen schok in het staatsstelsel te weeg, en kantte zich het volk zoo zeer tegen de laatste ministers van de vorige regering, met den Hertog van Wellington aan het hoofd, dat deze moesten aftreden en plaats maken voor Lord Grey. Men weet, hoe deze den hervormingsmaatregel doordreef, hoe vervolgens de regering van Willem IV steeds gekenmerkt is door de worsteling tusschen de beide aanzienlyke staatspartyen over de [illegible], en dat by zyn verscheiden de hooge adel en geestelykheid in Engeland ter eener zyde, door het Hoogerhuis vertegenwoordigd, zich in stryd hadden begeven vooral met de standen van handel en nyverheid, ter andere zyde door het Lagerhuis voorgesteld; tusschen beide welke partyen de overleden Vorst, zoo veel mogelyk, het evenwigt, trachtte te behouden, niet evenwel, vooral in de laatste jaren, zonder den evenaar meer naar de zyde der Tories dan naar de Whigs te doen overhellen.

Uit dien hoofde was het oordeel over het staatkundige gedrag des Konings, gedurende zyn leven, zeer uiteenloopende; doch alle partyen stemmen thans overeen in den lof van den overleden Koning. Zy roemen zyne gematigde denkwys, stille huisselykheid, en, zoo men hem geene buitengewone schitterende begaafdheden toekent, niemand doet te kort aan zyne onafgebrokene belangstelling in 'slands aangelegenheden, aan zynen onvermoeiden yver in de behartiging der staatszaken, aan zyne gevatheid om de omstandigheden in aanmerking te nemen, aan zyne vaardigheid om eigen gevoelens op te offeren tegen betere voorstelling, aan zyne weldadige gezindheid, en aan zyne grondige wetenschappelyke kennis van al wat tot de marine behoort. Zoo wordt dan ook zyn dood opregt door het meerendeel des Volks betreurd; de bladen van verschillende staatspartyen zeggen, dat Willem IV steeds, even als Koningin Anna, met den bynaam van *den Goede*, in het hart van alle brave Engelschen leven zal.

Vermindering van Executien in Engeland.

In een Londensch nieuwsblad leest men, onder het opschrift: *Vermindering van executien*, het volgende:

Met hartgrondige blydschap bespeuren wy eene vermindering in de vlek op onze menschlievendheid, te weten, in het getal der doodvonnissen. Van 1820 tot 1824, of gedurende de opkomst der Tories, werden niet minder dan 362 menschen, of gemiddeld 90 ieder jaar, in Groot-Brittannie opgehangen. Van 1824 tot 1828, dat is gedurende de vermindering van het gezag der Tories, daalde het getal der executien tot 229, of 50 per jaar. Op deze hoogte bleef dit getal tot dat zy uit het bewind geraakten. Gedurende een gelyk tydvak van de heerschappy der Whigs, namelyk van 1832 tot 1836, is het getal doodvonnissen verminderd tot 155, of minder dan de helft, zynde niet meer dan 38 jaarlyks. Wanneer wy Londen en Middlesex alleen nemen, zien wy, dat het Tory-bestuur, gedurende de jaren 1827, 1828 en 1829, 36 personen deed ter dood brengen. De Whigs in 1830, 1831 en 1832 slechts 16; in 1833 niet meer dan 2; in 1834 geen, en in 1835 geen. En evenwel, in weerwil, (of veeleer kunnen wy zeggen ten gevolge) van deze menschlievende afkeer van het in koelen bloede dooden onzer natuurgenooten, is het getal misdaden, waarby geweld werd gepleegd, verminderd.

Vildery in het groot; — en Technologische berigten.

Te Chalons sur Marne, in Frankryk, bestaat eene fabriek om nuttig gebruik te maken van de doode krengen van dieren, voornamelyk van paarden. Dezelve heeft 68 arbeiders in het werk, die een dagloon trekken, door één gerekend, van 1 franc 70 centimes.

In 1836 werden aldaar 800 paarden gekeeld, die te zamen 8000 fr. kosten. De geleiachtige deelen worden aangewend tot lym, het bloed en de ingewanden tot mest, het vel tot verschillende einden, het uitgekookte vleesch tot voedsel voor zwynen en gevogelte, en de beenderen voor de draaibank of tot dierlyke kool. De fabriek kocht in één jaar voor 140,000 fr. aan beenderen (die te voren geene waarde hadden) á 3 fr. het centenaar, 3000 pond klauwenvet á 1 fr., 1500 ponden vel á 50 centim. en 5 á 7000 hectoliters mest á 5 fr. Door elkander genomen verkrygen door deze fabriek alleen dingen, die te voren geen waarde of gebruik hadden, ja de gezondheid benadeelden, eene waarde van 200,000 fr., die een aantal van 80 personen voedt, en voor den landbouw zoo wel als de fabriek-industrie groot nut aanbrengt. Wy vinden dit berigt in Dingler's *Polyt. Journal.* LXIII B. 3 St. f. 210.

Waterval van Tequendama.

In No. 1 der Letterbode van 1837, vindt men onder de *Natuurkundige byzonderheden*, iets over dezen waterval, door den heer F. Lavallee, Vice Consul van Frankryk, op het Eiland Cuba, medegedeeld door J. van Wyk Roelofs Zoon.

Zie hier wat C. A. Gorsselman, *Reis naar Columbia*, Haarlem 1832, II. deel, bladz. 302, er eenige jaren geleden, over schreef:

"Wat hoeveelheid van water betreft, behoort deze tot de voornaamste, maar ten aanzien der hoogte, tot de grootste in de wereld. De rivier Bogota is een weinig boven den val 150 voeten breed, maar wordt door de beide rotswanden tot op 80 voeten ineengedrongen, en in dezen vernaauwden toestand rolt zy 50 voeten tot aan den steilen afloop, waar zy, gevormd tot eene zuil van omtrent 90 voeten breed, en eene dikte van 30 voeten, loodregt 650 voeten naar beneden geslingerd wordt.— De *Niagara* kan men by eene schoone en indrukmakende opera, *Tequendama* daarentegen by een verheven treurspel, dat elke zenuw in trillende beweging brengt, vergelyken. Het eene is wegslepend en aangenaam bezig houdend, het andere schrikverwekkend en op den duur afmattend.— Men zoude eenen ganschen dag de *Niagara* kunnen bewonderen; maar men hield het misschien geen uur by *Tequendama* uit."

Amsterdam.—Van eene vriendelyke hand ontvangen wy, ter gelegenheid van het berigt nopens het afsterven van den luitenant-kolonel Bauer, het volgende korte overzigt van deszelfs verdienstelyke bedryven in Neêrlands Indiën:

De heer J. H. Bauer, Ridder van de Militaire Willems Orde 3de klasse, en van de Orde van den Nederl. Leeuw, adjudant van Z. Exc. den heer gouverneur-generaal van Neêrlands Indië en luitenant-kolonel van het batailjon jagers No. 9, is den 5 November 1836, te Salatiga, op Java, aan zenuw-zinking-koortsen overleden. Zeer vermoedelyk is die ziekte een gevolg geweest van de doorgestane zware fatigues en het ongezonde klimaat in de binnenlanden van Sumatra, alwaar hy, even als gedurende zyne geheele loopbaan, in den Nederlandschen militairen stand als een dapper krygsman veel lof en eer behaald, tevens ware eerbied en achting nagelaten heeft.

Reeds vóór den door *Dipo Negoro* aangehitsten opstand op Java, had Bauer, gedurende den oorlog in de groote Oost, zich dikwerf doen onderscheiden, waarvoor hy op zyn tyd met de Militaire Willems-Orde 4de kl. beloondwerd. Ofschoon Bauer dikwyls tegen de opstandelingen, waarby zich de beruchte *D. Nigoro* of de welbekende *Sentot* met zynen vry goed geregelden troep bevond, op Java te doen heeft gehad, vond Bauer geene gelegenheid om zich by uitnemendheid te distingueren; desniettemin heeft de door hem aangevoerde kolonne menigmaal de aanbeveling van den opperbevelhebber van het Indische leger verworven; door beleid en goede verordeningen van deszelfs chef, heeft de kolonne menige goede en gevaarlyke onderneming ten uitvoer gebragt; vooral stelde hy veel vertrouwen in welberaamde overrompelingen des vyands, wyl die meestal goede uitkomsten ten gevolge hadden; dit een en ander gaf ook aanleiding dat hem van wege Z. M. de Militaire Willems-Orde 3de kl. werd uitgereikt. Na het eindigen des oorlogs op Java werd Bauer benoemd tot kommandant van het 4de bataillon Infanterie en van de bezetting te Salatiga. In den aanvang van 1834 werd aan Bauer het eervolle en gewigtige militair kommandement over de troepen op de westkust van Sumatra opgedragen; naauwelyks aldaar gearriveerd zynde, kreeg hy berigt dat de zwakke post te Boca, gelegen aan de rivier Sinaman, met eenen vyandelyken aanval bedreigd werd; op Bauer's bevel en van de behoorlyke instructiën voorzien, rukte de dappere en nu wylen majoor *de Quay*, aan het hoofd van 200 man derwaarts. Eene doelmatige maar vry gevaarlyke onderneming en een zonderlinge overtogt der rivier, had ten gevolge dat twee vyandelyke steenen forten, benevens eenig klein geschut en andere oorlogstuigen, genomen werden, waarby de onzen slechts een paar gesneuvelde en eenige geblesseerde manschappen bekomen hadden; door dit kleine wapenfeit werd de gezegde post beveiligd en bleef dezelve behouden. Naar een weldoordacht en goed overlegd plan, maakte Bauer zich meester van de vyandelyke hoofd-negory Matoewa; volgens beleid en krygskunde gaf hy de bevelen om den vyand onverhoeds te overvallen; die verordeningen werden door zyne ondergeschikten doeltreffend uitgevoerd en zag hy zich eensklaps overwinnaar van eene belangryke stelling, alwaar ook dadelyk begonnen werd, om eene sterkte aan te leggen.—Van toen af aan werd de sterke en byna ongenaakbare meer binnenwaarts liggende positie Bonjol bedreigd, zynde de uitzigten vry gunstig om die plaats door onderhandeling tot onderwerping te brengen, of door de bajonetten te nemen. Gedurende eene schynbare houding van Bauer's zyde, werden de Padries, in hunne verwachting van op eene zekere, door hen versterkte positie aan de rivier Kalimassing, te zullen worden aangevallen, misleid; want als door een tooverslag bevond zich Bauer en zyne troep op een ander punt der rivier, en door behulp eener aangelegde brug rukte hy snel voorwaarts, overviel den onthutsten vyand en nam de vry geduchtige stelling Koumpoelang enz., zynde in de nabyheid van Bonjol gelegen; ten gevolge van Bauer's verdere genomene mesures en verordeningen zyn successivelyk in den omtrek van Bonjol nog een aantal vyandelyke bentings genomen en behouden, zoo dat, in weerwil van zyne herhaalde ziekte, en na ten gevolge van dien het kommandement der troepen van de blokkade voor Bonjol, aan den generaal-majoor *Cleerens*, op den 3 Juny 1836, te hebben overgegeven, Bauer het innig genoegen had van te zien, dat die plaats aan de zuid- en westzyde byna geeerneerd was.—Zyne ondermynde gezondheid werd zoo wel door de onophoudelyke zware vermoeyenissen, onafscheidbaar van den oorlog, als ook door het ongezonde klimaat, te grond gerigt; het werd hem dan ook gewillig toegestaan, om naar Java te retourneren, waarna hy andermaal als kommandant naar Salagati vertrok; maar vry waarschynlyk was de brave en verdienstelyke Bauer te zeer verzwakt, om eene latere hevige ziekte te kunnen weerstaan. Als een verder bewys van belooning voor Bauer's schitterende heldendaden, op Zumatra aan den dag gelegd, werd hy by Z. M. besluit van den 12 Augustus 1836, No. 25, benoemd tot Ridder van de Orde van den Nederl. Leeuw.

Vele groote en beroemde krygshelden worden op het slagveld gespaard en behouden, terwyl dezelve op hunne legersponde den dood vinden; zoo ook ging het Bauer. Duizende kogels zyn om hem heen gevlogen, dan, te Salatiga wachtte hem een ziekbed, en de onverbiddelyke dood rukte hem uit ons midden.—Hy was een volyverig man, met welgeplaatste ambitie begaafd, zynde een goed en kundig hoofd-officier, vooral in den Indischen oorlog; hy bezat beleid, stoutmoedigheid en wist zyne troepen doelmatig aan te voeren. Zyne roemvolle nagedachtenis zal lang by het Indische leger in hooge aandenking blyven. Hy ruste in vrede.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.